

#1 THE SUNDAY TIMES BESTSELLER

ADELE PĀRKSA

MAN TEV
KAUT KAS
JĀATKLĀJ

LAIMĪGAS. PRECĒJUŠĀS. PAZUDUŠAS

ADELE PÄRKSA

**MAN TEV
KAUT KAS
JĀATKLĀJ**

ADELE PARKS

**BOTH
OF
YOU**

ADELE PĀRKSA

**MAN TEV
KAUT KAS
JĀATKLĀJ**

KONTINENTS
RĪGA

UDK 821.111-31
Pa 548

Originally published in the English language by HarperCollins
Publishers Ltd. under the title

BOTH OF YOU

© Adele Parks 2021

Adele Parks asserts the moral right to be acknowledged as
the author of this work.

Adeles Pārksas romāna "Man tev kaut kas jāatklāj"
publicēšanas tiesības pieder
"Apgādam "Kontinents""

No angļu valodas tulkojusi Dina Kārkliņa

Vāka dizains Artūrs Zariņš

Vāka foto © Mitrey/pixabay.com

© sasint/pixabay.com

ISBN 978-9934-25-022-4

© Tulkojums latviešu valodā,
mākslinieciskais noformējums,
"Apgāds "Kontinents"", 2021

PIRMĀ NODAĻA

OTRDIENA, 17. MARTS

Mani ieskauj tukšums. Es neatrodos savā gultā. Es vispār neatrodos gultā.

Tiklīdz mani plakstiņi nodrebot paveras, kļūst skaidrs – kaut kas nav labi. Kaut kas patiešām nav labi. Es karājos draudīgā, smacīgā tumsā. Guļu, taču nesaprotu, kur esmu, jo zem manis ir auksta betona grīda. Grīda, kas izskatās kā sagatavota flīzēšanai, taču kaut kas tūlīt liek noprast, ka tā nekad netiks noflīzēta. Mans prāts ir laisks un nespēj aptvert, kāpēc es tā domāju. Nevaru atcerēties, kad pēdējo reizi esmu gulējusi uz grīdas; pirms miljons gadiem, kad vēl biju studente un pārnakšņoju kāda cita studenta istabiņā, ja biju pārāk piedzērusies, lai tiktu mājās. Mēģinu uzslieties sēdus; kājas un rokas ir smagas, galva sāp. Mēģinu piecelties, taču tūlīt tieku norauta atpakaļ zemē, mana kreisā roka ir piesieta. Pieķēdēta. Sadzirdu ķēdi nožvadam tai pašā mirklī, kad sajūtu salto rāvienu. Vai tas ir sapnis? Mana galva pulsē, uzblast un tad

pārspārgst, es no jauna aizveru acis, mani plakstiņi ir raupji kā smilšpapīrs. Atveru acis vēlreiz, dodot tām iespēju pierast pie tumsas. Vai tas ir reibonis, kura dēļ viss šķiet tik svešāds? Nestabils. Jūtos gausa, atpalikusi pati no sevis.

Cik daudz es vakar vakarā izdzēru? Mēģinu atcerēties. Veltīgi. Un tad – tas ir šausminoši – aptveru, ka vispār nespēju atcerēties pagājušo vakaru. Man kļūst nelabi. Sajūtu vēmekļu smaku, tātad es jau esmu vēmusi. Man nevajadzētu pamosties no vēmekļu smakas. Kur ir mana vīra agrā rīta elpas smaka? No virtuves nenāk grauzdiņu smarža, nav manāms arī *Jo Malone* firmas laimu, bazilika un mandarīnu gaisa atsvaidzinātājs, ko reizēm sajūtu pamostoties. Es atrodos kādā putekļainā, sausā, mazliet par daudz siltā vietā. Slimnīcā? Nē. Kas tā būtu par slimnīcu, kura saviem pacientiem liek gulēt uz grīdas un vēl arī pieķēdē? Nav dzirdama neviena skaņa. Mani puikas nestrīdas virtuvē, neķērc televizors, durvis neatveras un netiek aizcirstas, neviens neprasa "mammu, kur ir mani futbola šorti?". Nogaidu, jo dažreiz mani pamosoties sagaida kaut kas rāmāks. Dažreiz tās ir radiostacijas *Radio 4* skaņas un kafijas smarža.

Nekā.

Manu ķermeni pārpludina nemiers un šausmas. Ķermenis izplūst, kustības kļūst nekoordinētas. Neviens no mums vairs nav tik naivs. Ziņas ne vienmēr izglīto vai informē, tās bieži vien iebiedē. Mans neskaidrais prāts apjauš, ka noteikti esmu sazāļota. Nolaupīta. Tās briesmas, par kurām gadās lasīt un kuras ir piemeklējušas kādu citu, – tās ir notikušas ar mani.

Panikā spēcīgi paraustu ķēdi, tā nepadodas. Sāku dru-

džaini taustīties pa tumsu, cenzdamās izprast apkārtni. Ķēdes dēļ nevaru nekur tālu aizkļūt, viens tās gals ir piestiprināts pie radiatora, bet otrs izvērts cauri savilcējam, kas cieši ietver manu plaukstas locītavu. Ķēde ir aptuveni metru gara. Manas acis pamazām pielāgojas tumsai, un es ieraugu, ka atrodos telpā, kas ir apmēram trīs metrus gara un mazliet vairāk nekā divus metrus plata, gluži kā standarta viesnīcas numurs. Sienas klāj plāns kartons. Telpa ir tīra un tukša. Tā nav ne pamesta noliktava, ne atstāta māja. Tā ir tik neizteiksmīga, ka nav nekādi aprakstāma. Droši vien tā tas arī ir iecerēts. Šī telpa varētu atrasties jebkur. Te nav nevienas mēbeles. Itin nevienas. Ne gultas, ne matrača, ne lampas. Nekā tāda, kas varētu radīt maigāku vai mierinošāku noskaņu. Ir tikai plastmasas spainis. Saprotu, kam tas domāts, un mans kuņģis norautās. Varu samanīt durvju un ar dēļiem aizsista loga apveidus. Nespēju aizsniegt ne durvis, kas atrodas tālākajā kaktā, ne arī logu, jo tas ir iebūvēts pretī sienai ar radiatoru, pie kura esmu pieķēdēta.

Mēģinu paskatīties pulkstenī, taču mans *Fitbit* viedpulkstenis ir noņemts. Nav iespējams noskaidrot, cik tas rāda un kas šodien vispār par dienu. Mani caururbj nošķirtības un apjukuma smailes. Un tomēr man vēl ir palikusi balss. Es varu kliegt un varbūt piesaistīt kāda uzmanību. Uz mirkli iedomājos, ka kliegšanu sadzirdēs arī tas, kurš mani šurp atvedis. Viņš varētu man nodarīt kaut ko daudz ļaunāku par pieķēdēšanu, tomēr man nekas cits neatliek.

"Palīgā! Palīdziet man! Palīgā!" Mana balss sadragā nāvīgo, nedabisko klusumu. Es kliezdu un kliezdu, kamēr aizsmoku. Jau tāpat jūtīgā galva sāp aizvien vairāk.

Neviens neatnāk.

Neviens neatsaucas.

Klusums ieilgst. Pārstāju kliegt un ieklausos, cerēdama kaut ko sadzirdēt – automašīnas tālumā, cilvēkus uz ielas, putnu dziesmas, jo gar aiznaglotā loga malām sāk spraukties gaisma. Ir sākusies jauna diena, bet kas tā par dienu? Nekā. Sajūta ir tāda, it kā es atrastos vakuumā. Tad sadzirdu, ka durvīm tuvojas soļi.

"Lūdzu, lūdzu, laidiet mani ārā," es smilkstu. Nu jau esmu sākusi raudāt. Nemaz nesaprotu, kurā brīdī tas noticis. Pār manu seju plūst asaras un puņķi. Es nevēlos būt vāja. Es gribu būt stipra, drosmīga, izturīga. Tieši tādu sevi var iztēloties šādā situācijā, taču viss ir citādi. Tā ir smieklīga iedomā. Mani vienkārši ir pārņēmušas šausmas. Esmu gatava lūgties, ubagoties, pazemoties. Jebko, lai tikai paliktu dzīva. Jebko. "Lūdzu, lūdzu, nedariet man pāri. Lūdzu."

Tad izdzirdu ne ar ko nesajaucamu skaņu: kāds spārīgi klabina vecmodīgas rakstāmmašīnas taustiņus. Tas ir kaut kas līdzīgs nesteidzīgai grabēšanai. Lēni, precīzi. Gluži kā naidīga laika atskaite. Tad no rakstāmmašīnas ruļļa ar spēku tiek steigšus izrauta papīra lapa, kas nošvīkst un nograb. Šī aizlaiku skaņa ir tik neiederīga, tās vieta ir rosības pilnu avīžu redakciju telpās pirms daudziem gadu desmitiem. Kurš gan vēl izmanto rakstāmmašīnu? Kaut kas nočaukst, kad papīra lapa tiek pabāzta zem durvīm. Pasniedzos pēc tās, taču lapa ir mokoši neaizsniedzama. Noguļos uz grīdas un piesardzīgi, ak, tik lēni, ar kāju pirkstiem virzu to sev tuvāk, kamēr beidzot lapa ir pievilktā tik tuvu klāt, ka varu to paķert.

Ne jau es te esmu sliktais.

OTRĀ NODAĻA

LĪ

SVĒTDIENA, 15. MARTS

Svētdiena. Manu zēnu nav mājās. Visi trīs ir izgājuši. Man droši vien nevajadzētu dēvēt Marku par vienu no saviem zēniem, ne gluži. Tas izklausās mazliet bērnišķīgi, un viņš nepavisam nav tāds vīrietis. Viņš ir ļoti spējīgs. Stiprs. Spēcīgs. Tas ir tikai tāds apzīmējums. Un izklausās drusku formāli un pedantiski, ja saku, ka mana vīra un dēlu nav mājās.

Turklāt tas nemaz nav īsti precīzi.

Mana vīra un viņa dēlu nav mājās. Šī doma uzzib man prātā, iekož stipri un nežēlīgi. Vēl tagad. Šāds negaidīts un brutāls iedalījums mani ievaino. Kaut gan tas nemaz nav bijis negaidīts, vai ne? Ne gluži. Galu galā varu sev godīgi atzīties, ka tas ir pastāvējis vienmēr. Tas ir izjaukts

līdzsvars, kura esamību mēs abi apzināmies un cenšamies nekad neatzīt. Izjaukts līdzsvars, kuru šo dažu pēdējo mēnešu laikā nav bijis iespējams apzināti neievērot, jo Olijs ir sācis uzstājīgi uzsvērt šo atšķirību.

Viņi ir mani dēli. Es vienmēr domāju par viņiem kā par saviem dēliem, es milu viņus, it kā viņi tādi būtu. Es nemaz nespētu milēt viņus vēl vairāk.

Patiešām nespētu.

Esmu darijusi visu, ko vien mamma var darīt. Esmu viņus mazgājusi, kopusi, ēdinājusi, pirkusi viņiem lietas, rotaļājusies ar viņiem – ak, šīs nebeidzamās, muļķīgās rotaļas! Esmu viņiem daudz ko mācījusi. Runa nav tikai par alfabētu un apavu auklu sasiešanu. Esmu viņiem mācījusi peldēt, braukt ar divriteni, nomērīt ēdiena gatavošanai vajadzīgo sastāvdaļu daudzumu, aizdarīt pogas, siet mezglus, pazīt pulksteni, šķērsot ielu. Cenšos viņiem iemācīt par pasauli visu, ko vien varu. Es gribu viņus piedzīt pilnus ar zināšanām, sīkstumu un zinātkāri, jo šīs īpašības palīdzēs viņiem noturēties, kad manis nebūs līdzās. Tomēr dažreiz – iespējams, visu laiku – bērni ir nepakļāvīgi. Viņi neievēro un nesaprot manas rīcības cēlos motivus. Nesaprot, ka cenšos viņus nosargāt, palīdzēt viņiem izaugt. Viņi vienkārši uzskata mani par stingro māti, to, kura ir kā apsēsta ar mājasdarbiem un zobu tīrīšanu.

Viņi ir mani dēli, lai ko arī sacītu Olijs.

Es vairs nevaru izturēt. Visi mani brīdināja, ka aptuveni pusaudža gados iestāsies posms, kad viņi izmēģinās, ko var atļauties, vēlēties veidot paši savu identitāti, noteikt paši savu virzību, radīt jaunu pasauli un, vispārēji runājot, pārvērtīsies par sīkiem draņķiem. Mana labākā draudzene Fiona jokojot apgalvo, ka Olijs varētu darīt arī

kaut ko daudz ļaunāku, nevis tikai saukt mani par Lī. Viņš varētu bastot skolu, apzagties veikalos vai ik vakaru apreibināties. Viņa stāsta, ka man vajadzētu justies pateicīgai. Es nejutos pateicīga, esmu pagalam satriekta, jo tas nav nekāds posms, tas ir protests. Uzsvērts viedoklis. Jā, es neesmu viņu bioloģiskā māte, taču citas mātes viņiem nav, tāpēc viņam taču vajadzētu saprast, ka daru visu, kas vien ir manos spēkos. Savulaik mēs bijām tik tuvi.

Šorīt mēs atkal sastrīdējāmies par to pašu. Es internetā aizpildīju vecāku anketu par viņa izlaiduma vakara ballīti. Tur bija tikai jāatzīmē, vai viņam ir kāda alerģija (nevienas), un jāapstiprina, ka atļauju viņam pēc pasākuma ar autobusu doties uz ballītes norises vietu (es atļāvu). Nekā pretrunīga. Viņš paziņoja, ka man nav tiesību to darīt. Es esmu tā, kura maksā par to sasodīto ballīti.

Marks tikai noteica, ka šī neesot istā diena, lai par to runātu. Viņš tā saka vienmēr. Mums par to nevajadzētu runāt mācību dienās, jo eksāmenu laikā bērniem jau tāpat ir liela slodze, mums par to nevajadzētu runāt nedēļas nogalēs vai brīvdienās, lai nesabojātu noskaņu. Mums nevajadzētu par to runāt dienās, kuru nosaukums beidzas ar "a", kaut gan mēs par to runājam vienmēr. Olijs skaļi izrāda dusmas. Kaut ko ņurd. Īgņojas un gandrīz visu laiku atbild tikai ar vienzilbīgiem vārdiem.

Kad viņi iziet no mājas, klau, es zinu, ka ir briesmīgi to atzīt, tomēr dažreiz, kad aiz viņiem aizcērtas durvis un es zinu, ka tagad mūs šķir sienas, klusums pārvēršas. Tas bieži vien ir smacējošs un apsūdzošs, tomēr es sajūtos brīvāka. Man ir vieglāk domāt, ja neviens uz mani neskatās.

Viņi ir devušies apciemot Marka sievasmāsu. Marks vēl aizvien uztur sakarus ar savas pirmās sievas ģimeni, it īpaši ar viņas māsu. Parasti arī es dodos Markam un zēniem līdzī apciemot Polu un viņas ģimeni, taču šodien vairāku iemeslu dēļ nospriedu, ka būs vislabāk, ja viņi ies vieni paši. Norādīju, ka man vēl jāpiezvana dažiem cilvēkiem, virtuvē ir sakrājusies netīru trauku kaudze un virtuves grīdu vajag izmazgāt. Svētdienas pusdienas ir izrādījušās notikumiem bagātas. Kamēr ēdām, mūsu kaķis Topāzs uzlēca uz virtuves galda, izbradājās pa tur atstātajām netīrajām cepešpannām un visur atstāja taukainas pēdas. Viņš ir liels, rijīgs kaķis, un viņam kaut kā izdevās saņemt vistas pārpalikumus un nomest uz grīdas, kur tie slidēja uz visām pusēm, atstājot izsmērētu tauku vagas. Atrodot pār vistas kauliem noliekušos kaķi, kurš grauza gaļas atliekas, izcēlās neliela krīze, jo panikas pārņemtais Sebs nosprieda, ka Topāzs tūlīt aizrsies ar kādu kaulu. Tas nenotika, kaķis tikai šņāca un nikni skrāpējās, kad mēģināju viņam atņemt kāroto guvumu. Es neesmu pārāk čakla mājsaimniece. Kamēr vēl nebiju ne māte, ne sieva, mans dzīvoklis izskatījās visnotaļ kārtīgs, taču tad kādu dienu es ieraudzīju ledusskapja magnētiņu, uz kura bija rakstīts "Tīra māja liecina par veltīgi izšķiestu dzīvi", un sapratu, ka šis apgalvojums ir patiesāks par gandrīz visu pārējo, ko jebkad esmu lasījusi.

Es neciešu, ja kaut kas tiek veltīgi izšķiests.

It īpaši laiks.

Tomēr pat tik visnotaļ nevīžīga sievietē kā es nekādi nevarēja pamest virtuvi peldam putnu taukos; skaidrs, ka puikas tos iznēsās pa visiem paklājiem. Nekādu šaubu, ka Sebs, būdams drusku neveikls, iekāps tajos un paslī-

dēs. Tāpēc pateicu, ka palikšu mājās un visu kārtīgi iztīrīšu.

Turklāt es nevaru ciest kapsētas.

Šodien ir Frensisas nāves gadadiena. Ir pagājuši vienpadsmit gadi kopš dienas, kad viņi palika bez savas īstās mātes. Tā bija Marka pirmā sieva. Mana priekštece. Priekšgājēja. Šodien Marks ved zēnus apraudzīt viņas kapu. Līdzī dosies arī Frensisas māsa Pola, viņas vīrs un abu trīs meitas. Frensisa ir apglabāta tikai dažu minūšu gājiena attālumā no Polas mājas, un Pola bieži iet uz viņas kapu – uztur to kārtībā, izravē nezāles, noliek svaigus ziedus. Polas trīs meitas dodas uz kapu tik bieži, ka runā par to, it kā apmeklētu savu vecmāmiņu vai ietu uz rotaļu laukumu. "Vai iesim apraudzīt krustmāti Frensisu?" viņas regulāri priedīgi apvaicājas. Manuprāt, tas ir tāpēc, ka viņām patīk pirkt ziedus puķu veikalā – kurai mazai meitenei gan tas nepatīk? Kad Frensisa nomira, Polas meitas vēl nemaz nebija piedzimušas, taču Pola ar saviem stāstiem uztur viņu dzīvu gan meitu, gan arī manu zēnu prātā. Viņa mūždien stāsta Olijam un Sebam par Frensisu. Viņa ir vienīgā, kura spēj to darīt, un man šķiet, ka viņiem ir svarīgi justies brīvi, runājot par Frensisu. Tomēr es neuzskatu, ka viņai katrā ziņā jāklūst par galveno sarunu tematu katru reizi, kad viņi ciemojas pie savas krustmātes; būtu jauki, ja Pola šād tad patērzētu ar zēniem, teikuma vidū neiesaukdamās: "Jums garšo šokolādes kūka? Protams, jūsu māte dievināja šokolādes kūkas!" (Nu, kuram gan tās negaršo?) Vai arī: "Jūs esat tik ļoti līdzīgi savai mammai, kad viņa bija jūsu vecumā. Nudien, kā izspļauti." Patiesībā zēni izskatās līdzīgi savam tētim, tomēr viņiem droši vien piemīt arī kāda no Frensi-

sas mantota izpausme, ko es nemaz neapzinu. Nav tā, ka es Frensisu necienu. Es saprotu, ka viņa visādā ziņā bijusi brīnišķīga sieviete. Laipna, pacietīga, jautra, gudra. Nevienam par viņu nav sakāms neviens slikts vārds (godīgi sakot, man ir nedaudz grūti tam noticēt – neviens no mums nav ideāls). Tāpat es saprotu, ka dažiem cilvēkiem kapu apmeklēšana ir liels mierinājums, viņiem patīk apliecināt savu cieņu un izrādīt, ka aizgājēji nav aizmirsti. Manuprāt, kapu apmeklēšana ir slimīga nodarbe. Un šajā gadījumā arī varas izrādīšana.

Glūži vienkārši mēs ar Polu neesam tuvas. Mēs nestridamies, tomēr arī neesam salīpušas kopā. Nekad neesam tādas bijušas. Viena pret otru izturamies pieklājīgi. Laikam gan viņas salti atsvešinātā attieksme pret mani ir saprotama. Marks ir varējis tikt pie jaunas sievas; viņa nekad nevarēs tikt pie jaunas māsas. Es labi apzinu – ja Frensis nebūtu traģiski mirusi no vēža, es nemūžam nebūtu kļuvusi par Marka sievu un Oliju un Seba mammu, jo viņi bija tāds pāris, kas būtu palicis kopā līdz mūža galam. Viņi bija laimīgi. Marks mani nemūžam nebūtu ievērojis.

Tomēr Frensis ir mirusi.

Ir vajadzīgs liels spēks un apņēmība, lai neuzskatītu sevi par otru izvēli. Otrajā vietā. Nemitīgi sev atgādinu: "Es neesmu plāns B, esmu tikai cits ceļš." Es tiešām kopā ar pārējiem apmeklēju Frensisas kapu viņas dzimšanas dienā un pat Ziemassvētku vakarā, un uzreiz pēc tam mēs pa M1 šoseju joņojam pie Marka vecākiem, kaut gan tas ir tik tracinuši, jo Ziemassvētku vakarā ir tik daudz kas jāpadara un tam visam ir vajadzīgs laiks. Es vienkārši uzskatu, ka padarīt nāves gadadienu tik svarīgu ir drusku pārspilēti.